

אלו טרפות פרק שלישי חולין

נג.

עין משפט נר מצוה

קסח א מ"י פ"ה
המלות שמיטה
ה' ה סג עין סג
טו"ש"ע י"ד סומן ט סעף
ג:
קסח ב ג מ"י שם הלכה
ד טו"ש"ע שם ספי
א:
קסח ד ד מ"י שם הל"ז
טו"ש"ע שם ספי ו:
קסח ו מ"י שם טו"ש"ע
שם ספי ז:
קסח ז מ"י שם טו"ש"ע
שם ספי ח:
קע ח מ"י שם הל"ח
טו"ש"ע שם ספי י:
קעא ט מ"י שם הל"ט
טו"ש"ע שם ספי
יג:
קעב י ב מ"י שם
הל"ח טו"ש"ע שם
ספי ט:

שיטה מקובצת

אן בדרכי רבינו מינה
בדורות ממנו ואפי' הכי
עוף הדין הוא: ב רוב
אירות דורסין כלומר
אע"ג דרוב אירות דורסין
קום לן שכל הדורס:
ג לדרסה באחרוני ג"כ
ג"א לדרסה אחרניא:
ד לספק דרסה דאוקמה
אחזקה:

רבינו גרשום

שאר עופות טמאין.
כלומר דרסה הנן חזינן
במתניתין שאר עופות
טמאין יש להן דרסה:
לאפוקי רגל דלא כלומר
של אחריו: אלא מדעת.
כלומר שדעתו לדורס
אבל שלא מדעת אין
חשוב דרסה: קמ"ל בהדי
דשליף שדי ויהרא. כלומר
בהדי דשליף ידו מכהמה
ובהדי דשליף כבר (ככר)
ידו מתה: אוקי תורא
אחזקהיה. כלומר ואין
חוששין: ולא אמרן אלא
צפורין. כלומר שנמצא
צפורין בבב של אחד
מהן ולא ידעי אי נתחבך
אי ארי דרט נשפט
צפורין דאין חוששין
לספק דרסה. אבל מקום
צפורין כו כלומר אם
נמצא מקום צפורין על
גבו דראי חיששין: אלא
בלחה כלומר שהצפורין
לחה דאמרן אי דרסה
הוה והצפורין לחה לא
הוה שימטמטא אלא דראי
בכולל נתחבך: והוא
דקימין בדרא דסחופיה.
כלומר דקימין בשורת
אצבעותיו: ספק על ספק
לא על. כלומר ספק על
זב בין בהמות ספק

יש דרוסה לחתול או לאו כו'. הרב ר' יצחק ז"ל מפרש דכל
הנך צעיות הוי בצמה זימנין דפעם ראשונה היה עוסק בעופות
ושאלו אם יש דרוסה לחתול והשיב לו רב אפילו לחולדה יש דרוסה
ושזו היה עוסק באימרי רכזי ושאלו אם יש דרוסה לחולדה אם
לאו והשיב לו אפילו לחתול אין דרוסה
ושזו היה עוסק בגדיים ועלאים ושאלו
חולדה וחמול יש להם דרוסה או לא
וא"ל לחמול יש דרוסה ולא לחולדה
וכן היה מפרש ההיא עובדא דשבת פ'
תולין (דף קלח. ושם ד"ה בעל) גזי כילה
מהו אמר לו אף מטה אסורה מטה
מהו א"ל אף כילה מותרת כילה ומטה
מהו א"ל כילה אסורה ומטה מותרת
ולא קשיא כו' ועוד י"ל דכל הנך הוו
צפעס אחת צמולה שאלו יש דרוסה
לחתול או לאו א"ל אמה שזאל סמס
יש דבר שאף לחולדה יש דרוסה והדר
צעי מיניה אם לחולדה יש דרוסה בכל
מקום וא"ל אף לחמול פעמים שאין
דרוסה והדר צעי מיניה כיון דזה
זה פעמים יש דרוסה ופעמים שאין
דרוסה שיש הן או לאו אמר לו יש
דבר דלחתול יש דרוסה ולחולדה אין
דרוסה וכענין זה יש לפרש ההיא
דשבת: שאר עופות טמאים
יש להן דרוסה או אין להן דרוסה.
הך דרוסה היינו לשדי זיהריה
כי שליף ואין זה כי ההיא דלקמן
(טז). לכל עוף הדורס טמא דהוי
מסימני טומאה ולא נצטעא ליה הכא
אלא בעופות טמאין אבל פשיטא דאין
דרוסה לטהורים: ובא מעשה
לפני חכמים ואמרו יש דרוסה.
וא"ת ולישני ליה דהכא רחל קטנה
היתה ורז כהנא אימרי באימרי רכזי
וי"ל דא"כ מאי איריא דנקט רז כהנא
שועל אפילו חמול נמי:
ובא מעשה לפני חכמים ואמרו אין
דרוסה. וא"ת ולישני ליה
דהכא רחל גדולה היתה וכן משמע
מדלא נקט טלה וי"ל דא"כ לא הוה
רז דימי משמענו שום חדש כהני
מעשה לאפילו לחמול אין דרוסה
רכזי: קא משמע דן דההדי
דשליף שדי ויהריה. יש שטעינין
להתיר לשחוט כשהנך שוכב ע"ג
העוף ולא הסיר רגליו עדיין לאכתי
לא שליף ולא שדי ציה זיהריה ואסור
לעשות כן דכשהנך רודף אחר העוף
ולוכדו מכהו כמה פעמים כרגליו
זרסין שליף כמה זימנין: ר"ב אירות
דורסים. וא"ת אפילו אם תמצא לומר
לצפורין זה מחמת חיכוך אחא מ"מ
אפילו צשאר שזורים שאין צהס לפורן
היה לנו לחוש כיון דרוב אריות שזין
השזורים דורסין וצסמון נמי דקאמר
אזי"י אבל מקום צפורין חיששין למה
לי מקום צפורין כלל ואומר ר"ת דהכי
פירושו רוב אריות דורסין כלומר
לאויין לדרוס שזן צריאס ודורסים
ומעוטן חולין ואין דורסים ורוב
אריות הדורסים שזס צריאס אין
אהרדי

אף לחולדה. שהיא קטנה הימנו יש דרוסה וכו' לחמול: אף
לחמול. שהוא גדול אין דרוסה וכו' לחולדה. ולקמייה מתרנין לה:
באימרי רכזי. צבהמה דקה ס"ל אין דרוסה לחמול כדאמר רב
לעיל (דף נב): צבהמה מן הזאב ולמעלה: בגדיים ועלאים. דקיס
מאל: שאר עופות טמאים. מוח מן
הגס והנך: והא אנו סנו ודרוסה
הנך צעוף הדק. מכלל דשאר עופות
אפילו צעוף הדק לא: צברכזי
מיניה. א"זופ"ה עוף הדק הוא:
ציה היני. שס מקום: ציה. שהכהו
צידו: רגל. אחרונה: אכל שן לא.
לזין ארס החיה צשיניה: שלא
מדעת. דכיון דשלא מדעת נפל כגון
מן הגג על הצבהמה אע"פ שנתקעה
צפרנו צגצה אין משליך צה ארס:
לאחר מיסה. קס"ד שנת הארי
ואחר כך נפל על הצבהמה: דדיים.
מחיים ולא הספיק לשלוף צפרנו
ממנה עד שפסקו את ידו ומיתה
דקאמר מימת האבר שנתחך:
דשליף. כשחורן ומולאי צפרנו מגצה:
ונמצאם צפורין. (ה) לטובה צג: רוב
אריות דורסין. כלומר א"זאע"פ
שכרז אריות דורסין וקיס לן שכל
הדורס אין לך אחד צהן שמשמט
לפרנו: נסחך. השור וצפורין זו
ככולל היתה: רז לטעימיה. לקמן:
מקום צפורין. שלא נשמט ולא נמצא
שס הצפורין אלא מקומה ומכחה
ניכרת צשור: לה. שהיה צה דס:
עצירה דמשמטמטא. ושמה דרס:
צדרא דסחופיה. שעומדות צג
השור כסדר שהן סדורות ציד הארי:
אימר כגנא. והא אמרינן אין
דרוסה לכלל דאין לו ארס: על
ארי ציניהו ויש צס: שלמה שוי.
עשה שלום עמהם כדרך כמה חיות
שעשות מרבות וגלות עם צני אדם
וצבהמות ואין מוסיקין: נה ריפסיה.
צהני ולא חיששין לדרסה צאחרינייה:
מעואי. נוהס: מקרקרין. גועות.
לשון צעקת ארי לחוד ולשון צעקת
כל צבהמה לחוד כמו צלשון עברית
נוהס לאריי) וגועה לצוריס) וערוג לאילי)
וחל לטוס) וצפורין לעופות) ומחן לכלבס):
אהרדי

(א) נכ"ש: צברכזי, וכן
ג"י רל"ש ור"ן, (ב) נכ"ש
על זה תמצא בעירובין ה'
ד"ה האמר ר"ן, (ג) ולעיל
מג: ויש מקום ד"ה
קסבר, (ד) משלי חכ, (ה)
(א) א"ז, (ו) תהלים מב, (ז)
(ו) ורמיה ה ט, (ח) ישעיה
י, ט (ט) שמות יא, (י) נ"ע
מקום יצמנה לו, ד"ה א"ן.

הגהות הב"ח

(א) ר"ש ד"ה ונמצא
לפורן תחובה הנך כ"ה
כר"ש שצולקס:

מוסף רש"י

בקטינן. מסורת מלכותו
מנהג מלכותו וערובין
ה.

צפורין נשמטת מהן וזו הואיל וצפורין יושבת לו על גבו וסממנה האי ארי חולה הוא ולא מחמת דרוסה צה צפורין זה לכלן אלא ככותל
נתחבך והיה הארי שוכב אכל הכותל ומחמת שנתחבך השור ככותל וצרגלו של ארי נשמטה ממנו הצפורין וישבה לו על גבו ופריך אדרבה אע"ג
דרוב שזורים מתחככין מ"מ רוב שזורים אין מתחככין צמקום שרגל ארי מונחת שס שנתש לו צפורין על גבו ויש לתלות הצפורין צדריסת הארי
ואע"ג דרוב צבריאס הדורסים אין צפורין נשמטת ומסקי דלאיכא למימרה הכי והכי ורז לטעימיה ללא חיששין לפסק דרוסה ז' דאוקמינן
אחזקה קמייתא צחוקת שלא נרס:
בל דורסין אין הצפורין נשמטת. האי כל לאו דוקא וכן כל המתחבך צסמון אלא כלומר רוב דורסין רוב המתחבך:
צרקפס